

MULTLINGVA AKCELILO FINITA – LA PAĜARO PUBLIKIGITA

Esperanto? [Kurso](#) [Gramatiko](#) [Biblioteko](#) [Forumo](#) [Ensaluti](#) [EO-](#)

Akcelilo por multlingveco

Akcelilo por multlingveco estas instruplano, kiu ebligas al infanoj pli rapide lerni fremdajn lingvojn kaj memfidiĝi pri sia kapablo de lingvolernado. Ĝi baziĝas je la propedeutika ideo, ke lerni modellingvon, en nia kazo bazan Esperanton reduktitan al la plej ofte uzataj 300 morfemoj, povas plibonigi lingvolernajn kapablojn de infanoj. Pluraj studoj montris, ke unujara lernado de la modellingvo Esperanto ĝis 30% plirapidigas postan lernadon de aliaj lingvoj. La kialo estas, ke la modellingvo estas tre facila, ne havas esceptojn kaj funkcias kiel logika konstrumodelo. Ĝi ebligas al infanoj kompreni fundamentajn lingvajn principojn pere de malkonstruado kaj rekonstruado de vortoj kaj frazoj. Ĝi estas multe pli efika ol aliaj lingvoj por instigi lernantojn lerni pro la eblo de la komenco mem konstrui proprajn frazojn.

Per tiu ĉi kurso infanoj lude lernas minimumon de analiza lingvo, kiu donas al ili klaran ideon pri tio kiel lingvoj funkcias. Infanoj komprenas tipojn de vortoj, terminojn kiel pluralon, la bazajn du kazojn (nominativon kaj akuzativon), la manieron krei frazojn kaj ili akiras la kapablon krei multajn novajn vortojn el bazaj radikoj kaj afiksoj kiujn ĉiu lingvo ofertas. Tio komprenigas al infanoj la strukturon de lingvoj ĝenerale kaj donas al ili la tiel nomatajn meta-lingvajn sciojn.

Fine post 26 monatoj da laboro en kiu partoprenis vere la plej gravaj fakuloj de la Esperanto-Movado necesaj en tia projekto, kune kun neesperantistaj fakuloj kaj lernejoj, la projekto estas finfarita kaj sendita raporto al la financanto. Tio kio gravas por la ĝenerala publiko estas ke aperis publike en la reto paĝaro de MLA, kiu ebligas aplikon de la projekto en lernejoj kaj ĉiuj aliaj konvenaj lokoj.

Mallonge por tiuj kiuj ne komprenas ankoraŭ pri kio temas, mi diras ke Multlingva Akcelilo estas kompleta instrumaterialo por enkonduka lernobjekto kiu celas esence plirapidigi lernadon de fremdlingvoj en lernejoj. MLA kiel enkonduko por fremdlingvoj estas aplikita Esperanto por infanoj 8-jaraj kiu servas al infanoj kompreni esencajn elementojn de strukturo de lingvoj ĝenerale. Kaj ne malpli grave, la projekto ebligas ke ĝin povas apliki (instrui) kiu ajn instruisto de fremdlingvoj en lernejoj, ne scianta Esperanton. Sufiĉas instrukcioj, kiujn li trovas en la paĝaro en sia lingvo. La projekton oni nun povas apliki en jenaj lingvoj: la angla, la germana, la kroata, slovena, slovaka, bulgara kaj rusa. Ĝi ekzistas ankaŭ en Esperanto. Preskaŭ pretaj (praktike uzablaj) estas jam ankaŭ la versioj de la franca, hispana kaj portugala. Por ĉiuj aliaj lingvoj, interesitoj, kiuj pretas la instrukciojn kaj gramatikaĵojn traduki al siaj lingvoj, sufiĉas skribi al ni, kiuj okupiĝis kaj ankoraŭ plu okupiĝos pri ĝi. Vi ricevos aliron al projekta tradukilo kaj povos adapti ĝin al nova lingvo.

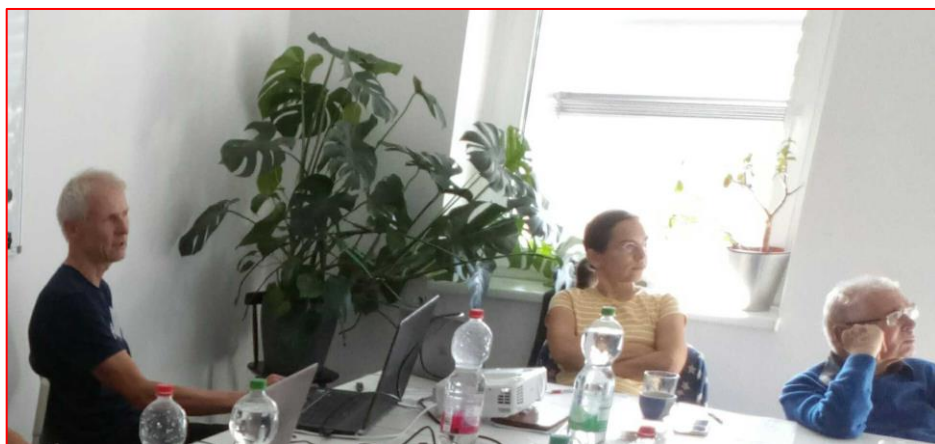
Kvankam ĝi estis farita por Eŭropa Unio, kiu pagis ĝin pere de programo Erasmus+, ĝi ja nun estas libere disponebla por ĉiuj en la mondo.

La plej grava valoro de tiu ĉi projekto estas ke ĝi povas sen apartaj preparoj atingi lernadon de Esperanto (nome tiu parto kiu troviĝas en ĝi) en elementaj lernejoj, por infanoj de tre juna aĝo. Por ili aparte ĝis nun ne ekzistis tiaspeca instruilo. Ĝi baziĝas je atingoj de la Zagreba

Metodo kiu havas sian bazon en scienca esploro de la plej oftaj morfemoj en Esperanto. Tio ebligas praktike kaj per ludo konsciigi al infanoj ĉiujn esencajn elementojn de lingva strukturo.

Kiel ni jam raportis, dum la projekto estis faritaj pluraj statistikoj kaj testoj kiuj montris ke kaj la gepatroj, kaj la geinstruistoj kaj la infanoj estas tre kontentaj pro lernado de MLA kaj ŝatus plulerni ĝin almenaŭ en lernejoj kie la eksperimento okazis (Vraca –Bulgario, Ŝentilj – Slovenio kaj Zagreb – Kroatio). Ankaŭ el la enketoj vidiĝis kia nun estis kompreno de la infanoj pri metalingvaj strukturoj de lingvoj ĝenerale kaj kiuj pedagogiaj metodoj estis tre ŝatataj kaj kiuj malpli.

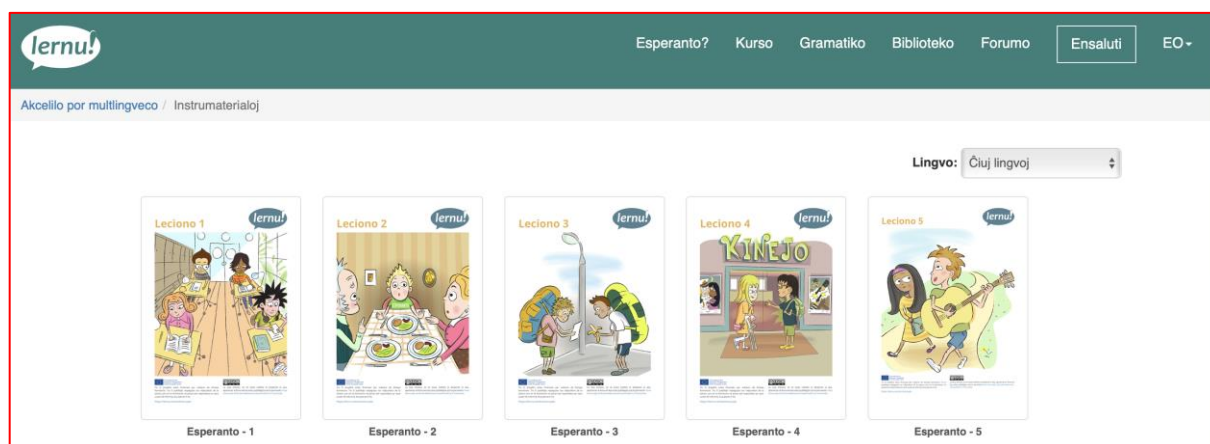

La plej grava estis kunlaboro en la projekto de vere grandiozaj fakuloj – esperantistoj - kio montris ke ni disponas pri grandiozaj homaj kapacitoj, ĉar la plej grava kunlaborlingvo – krom la angla – estis Esperanto.

Nia granda fakulo pri komputila lingvistiko d-ro Eckhard Bick el Danlando kreis kurseron tute novan por E-instruado: uzon de komputilo por krei frazojn uzatajn en ekzercoj. Nia vere tre kompetenta E-teamo en kreado de la retpaĝaro Studio Gaus, bonege kunlaboris kun ĉiuj kaj finrealigis la paĝaron, kio estas esenca por la projekto. Niaj fakuloj pri projekt-kreado en Inter-kulturo en Maribor kapablis bonege verki la projekton por ke ĝi estu akceptita kaj la tuton kunordigis Maja Tišljar kaj mi. Siajn kontribuojn profesie faris ankaŭ E@I fakuloj kaj instruistoj de la tri menciitaj lernejoj. Gre grava estis kontribuo de profesorino Alja Lipavic Oštir el Maribora Universitato, kiu kreis testojn kaj statistikaĵojn por kontroli la rezultojn de

eksperimenta instruado laŭ MLA en tri elemnatja lernejoj. Necesas menciigi gravan kunlaboron ankaŭ de aliaj esperantistoj kiuj siamaniere multe helpis kiel EEU-prezidanto – d-ro Seán Ó Riain per provlegado de la anglaj tekstoj, poeto Miguel Fernandez Aduriz kiu verkis kantojn por la lecionoj kaj pluraj aliaj.

Tio montras ke vere tre profesiaj rezultoj povas esti atendataj de profesia kunlaboro de diversaj fakuloj kaj ke tio ne eblas sen mono. Multon faras kaj povas fari amatoroj, sed tian projekton eblas realigi nur per multnombra skiparo de gravaj, kompetentaj fakuloj. Fine mi diru, ke nun la pilkon devas transpreni organizita Esperanto-movado. Povas esti ke neniu plu zorgos pri la rezultoj kaj tiam ĝi restos unu el multaj intersaj sed ne speciale grava provo ŝanĝi ion en lernejoj. Aŭ ni – la Movado - serioze komprenos tiun ilon por nerekte enkonduki E-on en lernejojn. Ĝi per si mem ne estas instruado de Esperanto por forigi la Movadon, sed helpilo por rapidigi lernadon de fremdlingvoj. Tial ĝi povas relative facile eniri la lernejojn, ĉar ni ne devas konvinki lernejan gvidantojn ke ili aprobu tian lernobjekton – la plej multaj tuj komprenas ke tio estas utila por la lernejoj. Aliflanke dum realigo de la projekto oni organizas lingvan internacian kunlaboron de la infanoj kiuj per interŝanĝoj kaj renkontoj praktikas la lernitan materialon, sed per ili ankaŭ enproprigas, esperantistajn celojn – ekkunlabori kun aliaj kaj postulas de la lernejoj daŭrigi la lernadon – ne plu Lingvan Akecelilon sed lingvon por kontakti la mondon.

Jen la kontaktlinio al MLA: www.lernu.net/eo/instruado

La instrumaterialoj nun estas plene tradukitaj al 8 lingvoj kaj pliaj 2 grandparte. Krom tradukantoj ene de la partneraj organizoj de la projekto, ni kore dankas al esperantistoj volontuloj kiuj jam helpis traduki la materialojn al 4 lingvoj pli ol ni devis fari laŭ la projektkontrakto. Specialan dankon ni ŝuldas al Mariana Evlogieva, kiu helpis al la oficiala Bulgara projektpartnero, la lernejo el Vraca, kiu ne povis mem traduki grandan parton de materialoj por kies kvalita traduko nepre necesis traduko rekte de Esperanto. La kvalito de materialoj en la Bulgara ne estus bona se tradukata de neesperantistoj pere la anĝla tekstversio. Se vi deziras traduki la materialojn en la retejo al via lingvo, vi povas fari tion registriĝante kiel tradukanto de la tradukejo de lernu! - <https://lernu.traduko.net>. En la dosierujo mla de la tradukejo troviĝas ĉiuj tradukendaj materialoj. Kiam vi tradukos 70% de la tekstoj bezonatajn por instrumaterialoj, en la paĝaro aperos pdf-dosieroj kun la materialoj en via lingvo.

Zlatko Tišljarić